

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” la Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	80 „			
Pe un pătrar de an	40 „			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.			

PARTEA OFICIALĂ.

Note oficiale.

Nr. 4332 E 1930.

Cătră On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Deși comunele noastre bisericesti restanțiere pe anul 1930 au fost somate să-și achite competențele diecezane și cu toate că aceste competențe în valuta de astăzi sunt minimale, totuși mai avem ici colea câte o comună bisericască, care nu s'a conformat, continuând să rămână restanțieră.

Dreptaceea Consiliul nostru eparhial a decis, că pe conducătorii oficiilor parohiale ai acelor comune bisericesti, cari nu vor achita restanța în competențele diecezane până la 1 Octomvrie a. c. îi pedepsește cu aceea, că din retribuțiunile lor preotești le va detrage sumele, care aveau să între la Cassa diecezană în competențele diecezane pe anul 1930.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial. ținută la 26 Iulie 1930.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

*

Nr. 3985 Sc. 1930.

Consiliul Central Bisericesc cu adresa sa ddo 4 Iulie a. c. Nr. 6984 comunică în privința bisericilor vechi — monumente istorice următoarele dispozițiuni luate:

1. Toate bisericile și mănăstirile zidite până la anul 1834 incluziv sunt clasate cu toate odoarele lor monumente istorice.

2. Nimeni nu poate executa reparațiuni bisericilor declarate monumente istorice, până

nu are aprobare specială din partea Comisiunii și planurile și devizele aprobate de Serviciul ei Tehnic.

3. Când nevoia cere de a se face reparațiuni locative vre-unui monument istoric, devizele însoțite de raport special vor fi înaintate din vreme — din primăvară — Comisiunii, ca astfel Serviciul ei tehnic să aibă timpul material spre a le examina, căci altfel cu cât timpul înaintează, arhitecții Comisiunii sunt ocupați cu alte lucrări ale Comisiunii.

Caransebeș, în 8 August 1930.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

„De veți avea credință..“

Matei XVIII, 14—21

Nu cunoaștem ca lunatecul din evanghelie să fi avut *credință*, dar știm despre tatăl aceluia ce credință avea el. Lunatecul nici nu s'ar fi putut prezenta singur înaintea Mântuitorului; starea lui sanitară era de așa natură, că-l împiedeca.

Întocmai ca la Iair — tatăl fecioarei *adormite*, — la văduva din porțile cetății Nain, suțatul din evanghelie și alții, în minunile Domnului sunt destul de frecvente cazurile de mântuire *prin alții*. Cuvintele lor, aproape ale tuturor, erau, *Doamne miluește-ne!*

Ei s'au adresat direct Mântuitorului. Se vor fi adresat unii și numai apostolilor, dar cu rezultate puțin îmbucurătoare. Ca și în cazul lunatecului. Și nu e greu de esplicat, că aceia fiind mulți, ajungeau în deasă atingere cu oamenii; oamenii înșiși, ca și acest tată, îndrăzneau mai mult a se adresa apostolilor.

O sfială, o umilire a apăsas sufletele acestora, văzându-se cu totul dezarmați în fața

unci vremelnice neputințe, ca aceea care chinuia pe Iunatec.

Cuvintele Mântuitorului către apostoli sunt un rechizitoriu aspru, o muștrare usturătoare; *n'ați putut vindeca pe bolnav, căci n'ați avut credință...* și apostolii, plecându-și capetele lor, rușinați primesc această dojană grea, dar îndreptățită!

Credința singură face minuni. *Fără credință nimic nu e cu putință.* Ne-o spun cărțile sfinte, ne-o spune însuș Mântuitorul Christos în evangelia acestei Dumineci.

Cuvintele Sale sentențioase, *de veți avea credință ca un grăunte de muștar, veți muta și munții*, sunt eterne; valoarea lor covârșește înălțimi de loc și lungimi de timp și orice obstacol dărîmă; ele sunt vecinice, căci date sunt de Domnul și stăpânul vecilor!

Credința unui tată — ca acela din evangelia sfântă — dramul acela de credință a fost suficient, mult chiar, pentruca să se vindece pe deplin fiul său! Credința — fie ea cât de puțină — *cât grăuntele de muștar* măcar — zice atât de plastic Mântuitorul Christos, — face minuni. Mută munții! Mută durerile, abate bucuriile, schimbă aspectul sufletelor credincioase, făcându-le bune, simpatice, iubite de toți.

Forțele sufletești ale omului credincios sunt nebănuite de mari; lucrurile neajunse și neînchipuite se fac aidoma realități, sub vraja ei puternică! Slăbiciunile se transformă magic în virtuți, păcatele se șterg și meritele se sălășluiesc în sufletele credincioase!

N'a fost oare Saul omorîtor de creștini înainte de a se boteza și a deveni Pavel, apostolul cel sfânt, predicatorul evangheliei între *neamuri*? Maria Magdalena dupăce își îmbăcșise corpul cu toate păcatele firii omenești, a trecut prin baia purificatoare a credinței; — și cine ca ea s'a gudurat — bucurându-se cu lacrimi de bucurie — la picioarele Mântuitorului său?!

Iată fructele nemuritoarei credințe!

*

Tatăl Iunatecului, model de tată este, care-și iubește fiul său, cu toată cruda lui boală. El crede în mântuirea acestui fiu bolnav, și pândind momentul, roagă pe însuși Dumnezeu să-i mântuească fiul.

Lui *Dumnezeu* să ne rugăm și noi, între împrejurări mai bune ca și'n necazuri grele. Lui *întâi* să-i cerem ajutorul neprecupețit și tare.

Toate însă numai *de vom avea credință!*

Renașterea Ortodoxiei

lucrările pregătitoare ale Comisiunii interortodoxă dela Mănăstirea Vatopedi din Muntele Atos.

De: C. Rudnean.

Ortodoxismul, începe să triumfe în lume! Intr'un loc tainic, la mănăstirea Vatopedi, acolo unde de jur împrejur domnește o liniște tainică și de unde lumea apare ca putere dinamică, care se zbate să realizeze anumite cerințe trecătoare, luptă adeseori pentru lucruri prea meschine — dela mănăstirea Vatopedi, pleacă un nou duh de renaștere religioasă și morală: *triumful ortodoxismului!* triumful religiei lui Iisus Christos asupra întunerecului și a diferitelor curente filozofice, cari anihilează viața religioasă!

În atmosfera plină de viață creștină reprezentanți ai bisericii ortodoxe s'au adunat să întărească viața religiei ortodoxe, să strângă rândurile tuturor bisericilor creștine ortodoxe și să precizeze anumite cerințe ale vremurilor noastre. Înțelepciunea creștinească a delegaților creștini a fost însuflețită de Iisus Christos, care veghează mereu, ca *Biserica Sa*, să fie și pe mai departe scutul apărător contra tuturor atacurilor din afară și din lăuntru — Ea păstrează întreaga învățătură creștină „*neschimbată*“, Ea armonizează viața și-i dă directive noi omului ca să ajungă la **fericire**.

Sunt multe punctele discutate la Vatopedi, relev punctul 2) „Căutarea mijloacelor în vederea unei colaborări a Bisericilor ortodoxe între ele, cu scopul de a combate ateismul, precum și diferitele sisteme rătăcite ca: francmasoneria, teosofia, spiritismul etc.“.

Iată un punct esențial, care va forma o serie de discuții dintre cele mai însemnate — Bisericile ortodoxe vor fi strâns unite în jurul anumitor cerințe reale de colaborare intimă, uniformă, și pline de înțelepciune creștinească! Înțelepciunea creștină ortodoxă, a avut în trecutul ei și are și azi un scop nobil și sublim: ea caută să-i readucă pe cei greșiți la calea adevărată, pe aceia cari din cauza „filosofiei deșarte“ l-au abandonat pe Christos, urmând calea greșită a unor rătăciri, cari numai în formă poartă ceva spiritual, iar în esența lor, e o iluzie a spiritualismului, așa sunt toate curentele noi de filosofie: teosofia, spiritismul, francmasoneria ș. a. Ele au rădăcini adânci în lumea intelectuală, pericolul acestor secte spirituale, e de-o natură destul de gravă. Aci avem de a face cu oameni cari au cunoștințe temeinice, dar cari n'au putut fi destul de mult combătuți sau dacă au fost, argumentele contrariilor au fost

prea slabe. Religia creștină ortodoxă, după hotărârile luate la Vatopedi, le va studia aceste înjghebări de filosofie îmbinată cu teologia, le va combate cu toate mijloacele posibile, și astfel combaterea lor va forma discuțiile de mult așteptate ale creștinilor ortodoksi.

Noi trebuie să înțelegem și să-i facem să înțeleagă și pe alții „că lumea pe care o trăim aci, e o creație perfectă a lui Dumnezeu, alcătuită din două forțe — una materială zisă realitate, și alta spirituală zisă ideală, — cari ne îndeamnă, fiecare din punctul său de vedere, ca să urmăm calea, dar pe cari noi trebuie să le primim **prin prisma armoniei**“.

Și această armonie, e înai vizibilă în religia ortodoxă, ea conține sensul adânc spiritual al lumii văzute și nevăzute!

Pietrile fundamentale ale armoniei creștine ortodoxe au fost puse la mănăstirea dela Vatopedi — edificiile glorioase ale creștinilor ortodoksi se vor ridica triumfător într'un proxim sinod interortodox!! *Până atunci să ne gândim serios la discuțiile și dezideratele dela Vatopedi!!!*

Ci un lucru trebuiește!

(Luca c. X v. 42)

Cuvintele de mai sus, deși luate din Sft. Scriptură, totuși, astfel puse în fruntea acestor șire, la prima vedere, ți-se par că formează un titlu foarte vag, ridicând tratarea unui subiect, la alegerea căruia ai toată libertatea. De altfel ca prima impresie e foarte justificată, îndeosebi în vremurile grele ce le trăim, când cele ce trebuie să le facem ca creștini adevărați sunt foarte multe. Am zis, cele ce trebuie să facem, luându-mă după cuvintele Sfintei Scripturi deși poate, mai potrivit ar fi pentru zilele noastre cele ce nu trebuie să facem, chiar și mai firesc ar fi acestea, pentru că în complexitatea relațiilor sociale ce le trăim, relele, păcatele sunt prea multe, așa că numai după îndepărtarea acestora, ar fi locul să vorbim de cele ce trebuie să facem. Dar, aceasta, numai restrângând sfera noțiunilor cuvintelor de mai sus, căci în înțelesul lor mai larg, în aceste cuvinte „ci un lucru trebuiește“ se cuprind atât cele ce nu trebuie să facem, cât și cele ce trebuie să facem, adică atât calea negativă, cât și calea pozitivă ce trebuie a o urma, ca astfel să înlăturăm nu numai caracterizarea succintă, ce ni-se face de „creștini neutrali“ — de altfel două cuvinte deși incompatibile, totuși justificate ca figură de stil — ci să fim creștini în adevărat sens al cuvântului, după pilda și cele ce ne-a învă-

țat Mântuitorul. Pân'aci, cât privește prima impresie, căci după o scrutare și o cât de puțină meditare a textului biblic, precizarea, delimitarea subiectului se evidențiază cu prisosință.

Aceste patru cuvinte, de cari vorbii mai sus și cari se potrivesc foarte bine nouă, celor de azi, au fost rostite de Mântuitorul, acum două mii de ani, când cu șase zile înainte de Paști venind în Bethania, în casa lui Lazăr — pe care-l înviase Iisus din morți — „i-se făcu lui acolo cină“. Marta și Maria surorile lui Lazăr, bucurându-se că adăpostesc în casa lor pe însuși Mântuitorul lumii, pe Domnul nostru Iisus Christos, se siliau să pregătească cele necesare unui astfel de oaspe. Dar, Maria dornică cum era după cele ale sufletului, de cele spirituale, se așează lângă ele, sorbind cu ochii orice cuvânt ce eșia de pe buzele Lui. Marta, din fire mai grijulie, căutând să pregătească cele necesare pentru cină, „se silea spre multă slujbă“. Dar, văzând că Maria a lăsat-o singură, se adresează către Iisus, zicând: „Doamne, au nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc. Ci zi ei să-mi ajute“,¹⁾ la aceasta îi răspunde Iisus „Marto, Marto, tu spre multe te silești și spre multe te grijești; ci un lucru trebuiește, iar Maria partea bună și-a ales, care nu se va lua dela dânsa“²⁾

Prin aceste cuvinte Mântuitorul făcea atență pe Marta că prea se interesează de cele materiale — necesare corpului — iar pe cele sufletești, crezându-le de o importanță mai mică, le neglijează, în timp ce Maria, tocmai contrariul, se interesa de hrana sufletului, de cele spirituale — „partea bună și-a ales“.

Ceace s'a întâmplat, atunci, în mic, în casa în care era Domnul, se întâmplă, în lumea de azi, în mare, cu deosebirea că goana după cele materiale, nu este numai de o nuanță mai accentuată, față de interesul pentru cele spirituale, ci chiar covârșitoare.

Într'adevăr răsfoind prin filele trecutului și privind desfășurarea vieții sociale din timpul nostru, ți-se pare că năicând omul n'a avut o tendință atât de intensivă spre cele materiale, spre cele lumești, spre cele trecătoare, ca și în ziua de astăzi. (De fapt, au mai fost vremuri de acestea, dar nefiind trăite de noi, ale noastre ne par mai grele. Rezultatul a fost și atunci ca și astăzi, așa ni'l prezintă cel puțin istoria) Dar, dacă ar fi numai atât, lucrul n'ar fi tocmai așa de rău, pentru că omul cât e în această viață pământească are nevoie și de cele materiale. Viața spirituală cât și cea trupească își

1) Luca. X. 40.

2) Muc. X. 41, 42.

au fibrele adânc înfipite una în țesăturile celorlalte, — bine înțeles, cu prioritatea celei spirituale. Aceasta ca o urmare firească a dependenței, a strânsei legături ce există între cele două părți componente ale firii omenești spirit și corp, cât omul e în viață.

Răul cel mare zace însă, în faptul că, în goana după cele ale materiei, omul nu își mai aduce aminte decât de corp neglijând tocmai partea esențială a firii sale — sufletul.

Și mai mult! De multe ori nu numai uitarea ori indeferenta față de cele spirituale caracterizează atitudinea noastră, ci chiar lucrăm direct, în detrimentul lor. În toate chestiunile dăm preponderanță principiilor materialismului economic. Uitam cu toții că „trupul este neputincios, ci spiritul face viu“. Și ceea ce e mai dureros e că această mentalitate tronează ideologia societății întregi, căutând mereu să ia ființă, să se facă trup.

Și cei de sus și cei de jos ne găsim în aceeași situație.

Începând cu cei mai mari, cari Dumineca, în timpul liturghiei, adună consilierii și țin ședință, cu profesorii cari își țin examenele Dumineca etc. etc... și terminând cu țăranul care se duce și el Dumineca înainte de masă — căci după masă e joc — la greblat ori în clacă (dă, exemplul trahunt), cu toții nu dovedesc decât, ce mult interes avem pentru cele spirituale. Acest simplu fapt, — de altfel pretins neînsemnat „ajunge — după cuvintele Sfintei Scripturi — pentru răutatea zilei“. Cu drept cuvânt Părintele Arhimandrit Scriban își întitulează un articol al său „Of! biată Duminecă“. Iar dacă, unii mai doresc Dumineca recreații, acestea sunt de așa natură, că în loc de a fortifica sau recrea sufletul zbuciumat și obosit din timpul săptămânii, mai curând îi distrug și ultima schinteie morală. Cât privește spiritualizarea eului nostru launtric, nici vorbă.

Și care e rezultatul acestei stări de lucruri? Rezultatul îl vedem, îl trăim! Necazuri, dureri, asasinat, agitații anarhiste, revoluții, falimente, crize economice etc... suferinți de tot soiul.

Iată, la ce ne duce materialismul exclusiv al zilelor noastre! Iată, la ce ne duce lipsa și dezinteresul pentru cele spirituale!

Dar, cum tocmai materialismul, dezinteresul pentru cele spirituale, are ca rezultat, crize economice, falimente etc...? Și, oare dând o importanță mai mare celor spirituale vor putea fi soluționate diferitele probleme de ordin financiar etc...? Însăși creștinismul — tezaurul celor spirituale, în care zicem că se găsește, hrana sufletească necesară nouă astăzi — nu

este o concepție politico-socială-economică, deci în consecință n'ar fi chemată nici Biserica să-și pună cuvântul în diferitele probleme de acest soi.

Da, e adevărat, că Creștinismul nu e o concepție de acest fel, dar nu mai puțin e adevărat, că în orice problemă de felul acesta, Biserica nu numai că are drept să-și spună cuvântul, ci este „întâiu chemată“. Biserica, e adevărat, că nu privește direct problemele de acest ordin, ci indirect prin influența ce o exercită asupra părții fundamentale ale acestor probleme, asupra *substratului lor*, tocmai aceia parte care și astăzi necesită o reformă.

Ca să argumentez ceea ce afirm, n'am să amintesc decât un singur principiu de „viață făcătoare“ din Creștinism, pe acela al *iubirii*. „Poruncă nouă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul“

Ce altă învățătură ar fi putut schimba mediul social economic păgân din timpurile primare sau chiar mediul social al timpului nostru, dacă nu aplicațiunea practică a iubirii creștine „iubirea aproapei“? Ce altceva, ar putea contribui — la ideea de pace universală — ce o visează întreaga omenire —, la ideea de cooperare, progres, desființând lupta de clase, lupta între state, conflictul permanent dintre capitaliști și muncitori, opunându-se anarhiei, atenuând concurența distrugătoare, desființând cămătăria fără nici un scrupul moral, ridicând pe cel sărac și lipsit din rolul de simplă unealtă în mâna celui bogat, la adevărata lui chemare de semen al nostru, de om, — dacă nu *iubirea aproapei*.

Iată un singur principiu care dacă ar stăpâni ideologia societății contemporane — deci ar fi o idee forță ce ar căuta să se întrupeze — ce urmări binefăcătoare ar avea!

Deci orice problemă socială înainte de toate e o problemă de ordin moral. „Numai soluționată sub aspectul moral, poate primi în urmă și o schimbare din punct de vedere economic. Reforma morală e apriorică. Reforma socială devine aposteriori. Ea decurge din aceasta, după cum izvorul țâșnește din vâna de apă, fructul frumos din măduva grasă, fapta bună din inima curată“³⁾.

În sfânta scriptură e antidotul vital al otrăvirii generale din zilele noastre, zadarnic îl cătăm aiurea!

„Nu vă grijiți zicând: ce vom mânca? sau ce vom bea? sau: cu ce ne vom îmbrăca?... că știe Tatăl cel ceresc, că trebuința aveți de acestea toate: Ci căutați **mai întâiu împărăția**

3) Prof. univ. Șerban Ionescu. *Consid. critice a Eticii. Mat. Economic.* pag. 112.

lui Dumnezeu și dreptatea lui și acestea toate se vor adăuga vouă". (Mat. VI, 31—33).

Mai mult interes pentru cele spirituale! Pânăcând acestea însă nu vor fi, până atunci, ori de câte ori vom avea cât de puțin timp să stăm retrași în cutele tainice ale sufletului, ori măcar după cum zice marele nostru poet M. Eminescu:

Tu așează-te de-o parte

Regăsindu-te pe tine,

mercu să ne fie în auz, cuvintele Mântuitorului:

„Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești, **ci un lucru trebuiește!**”

Isaia Suru

Despre creșterea tinerimei în frica lui Dumnezeu.

de Iosif Câmpianu preot.

Dacă analizăm lucrurile din lumea aceasta așa, după cum ele ni-se prezintă în realitate, vom putea ușor afla, că *norocul* — după care atâția oftează — nu umblă după altceva, decât ca să seducă pe om spre a-l câștiga pentru râvna alergării după comori lumești; că *luxul și voluptatea* își dau toată silința să ne prindă în mreaja lor, spre a ne putea îndupleca apoi la desfrâu și desmerdări; *ambibiția cea vanitoasă* încearcă să ne ofere toate onorurile lumești, spre a ne ameți cu mirosuri plăcute dar trecătoare și așa toate lucrurile înfrumșețate ale naturii nu sunt altceva, decât tot atâtea *ecouri*, ce lasă să răsune grațiile lumii acesteia spre a ne îndupleca, să ne lipim lor; pe când *religiunea creștinească* ne impune cu insistență, să ne ocupăm numai cu Dumnezeu și în acest scop *să deprindem copiii noștri din frageda lor tinerețe cu frica lui Dumnezeu*.

Ce sînt dumnezeesc este acesta și câte lucruri mari conțin aceste câteva cuvinte! Ele nu sunt cuvintele unei persoane, care ar încerca prin ele să ne seducă, nici nu e aparatul iscusinței unui orator celebru, care întrebuițează expresiuni alese spre a putea să ne amăgiască credulitatea noastră, ci este însăși credința, aceea fică mai mare a religiei și mama virtuților, care s'a coborît pe pământ numai pentruca să facă o concordanță între Dumnezeu și om și să producă o privescătoare cu mult mai admirabilă și mai mișcătoare decât toate frumusețile răsirate în largul lumii.

Privind *credința* așa sfântă cum este, omul ar crede că toate națiunile din lume, mișcate de această minune, în avântul admirațiunilor îi vor aduce ca o jertfă de respect inimile și spiritul lor; că vor uita întreaga natură și se vor lăpăda de toate creațiunile ei, ca să nu mai aibă ce

admira, decât numai acest obiect grandios. Dar, durere, nu este așa. Foarte îngrijorați vedem ce se petrece în veacul culturii și al progresului general în lume și îndeosebi la noi, Românii, cari numai cu ajutorul credinței strămoșești am putut să ne vedem idealul național adus la îndeplinire; vedem cuprinși chiar de mâhnire, cum bărbații aceia, cari ar fi chemați să dea cea mai mare atențiune creșterii religioase tinerimei noastre, adevă o creștere pe care moșii și strămoșii noștri o numeau: *creștere în frica lui Dumnezeu*, nu-i dau atențiunea cuvenită, și judecând după dispozițiunile ce le-au luat în anii de după războiul mondial, aproape o neglijează. Căci ori neglijență ori tratament mașter este procedeul să scoți din programul de învățământ al tinerimei obiectul religiei pentru a-l înlocui cu alte obiecte de o importanță secundară, fără a ține seama, că o educațiune fără frica lui Dumnezeu, nu va putea duce spre alt sfârșit, decât spre anarhie. Faptele detestabile din timpul mai recent sunt roadele educațiunii moderne.

Și mi-se pare că aud credința, care văzând disprețul ce-l arată oamenii, că-i întreabă: oare pentru ce această desconsiderațiune, când cu de douăzeci de veacuri nu fac altceva, decât caut să îmblânzesc pe cei tirani, să scap pe om din selăvia păcatului; să combat răzbușarea dușmănoasă, îndemnând lumea la iertare și facerea binelui; să pun elevitorilor strajă gurii lor, să sufer calomniile, să stămpăr ura, să resping înjură și să alin mânia? Eu care am învățat părinții să-și iubească copiii iar pe copii, ca să asculte și să fie cu pietate față de părinții lor, cari le-au dat viața și i-au crescut cu îngrijire și trudă; iar pe cei adulți i-am sfătuit în toată vremea să fie cetățeni buni și să-și împlinescă cu scumpătate datorințele ce le au față de mai marii lor, repetându-le cuvintele Mântuitorului: „*Dați Impăratului cele ce sunt ale Impăratului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu!*” (Marcu XII. 17. Mat. XXII 21). Eu, care am fost totdeauna miloasă față de cei păcătoși și nu m'am întors dela ei nici atunci, când în răutatea și fărădelegile lor se părea că i-au parăsit toată lumea, ci le-am rămas prevenitoare și am perzistat pe lângă ei și atunci, când erau pe patul morții; năzuind să le reinviez speranțele lor atunci, când cădeau în desperare; să-i întăresc în tristețea și durerea lor, când era cazul să decadă cu desăvârșire și îi mângăiam, când li-se părea că toată lumea i-a parăsit! Eu, care am urmărit pe cei răzbușători, cari nu mai aveau respect nici de lege, nici de pazitorii ei și le-am inspirat frica lui Dumnezeu, reținându-i dela comiterea faptelor rele; *de ce sunt azi prezentată ti-*

nerimei ca o mamă mășteră a lor, ștergându-le din inima lor cea trăgedă dragostea și respectul ce-l aveau față de mama cea adevărată?!

Suprafața pământului e plină de opere bune și frumoase, care toate sunt numai înfăptuirile oamenilor pătrunși de frica lui Dumnezeu; e plină de monumente pioase, pe care credința le-a fondat. Și existat-a cândva vre-o societate omenască, care să fie manifestat un astfel de zel în chestiuni de binefacere, în iubire față de aproapele ca în societatea creștinească? Doară credința creștinească e unica ce ne îndeamnă să plângem cu cei ce plâng și să ne bucurăm și veselim cu cei ce se bucură și să veselesc. Ea cere ca păstorul cel bun să lase în grija lui Dumnezeu turma sa și să plece să caute oia cea perdută; iar când e vorba să iertăm pe cei ce păcătuiesc împotriva noastră, ne pune în vedere învățătura Mântuitorului, care zice: *Și chiar dacă păcătuiește cineva împotriva ta de șapte ori pe zi și de șapte ori se întoarce la tine și zice: îmi pare rău! — să-l ierți* (Luca XVII—4). Și cu toate acestea vedem, cumcă tocmai aceia cari ar trebui să sărute și urmele picioarelor ei drept recunoștință, se arată ca desprecuitori, dacă nu voim să zicem că sunt calomniatorii ei.

De aceea ar fi bine, ca cetățenii crescuți în frica lui Dumnezeu, când li-se dă ocaziune să-și spună cuvântul, să facă deosebire între bărbaii crescuți în adevărata evlavie și între cei ce se dau de creștini fără a da dovezi de fapte creștinești. Să privim evlavia în faptele Apostolului Ioan și nu în ale lui Iuda, *atunci vom fi ferți de cei ce se tem să dea tinerimei o creștere în frica lui Dumnezeu.*

Ș T I R I

Mari serbări în Caransebeș. Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român, (Astra) își va ținea anul acesta adunarea generală în orașul nostru. În vederea acesteia P. Sfințitul nostru episcop a convocat Joi, în 6 August, pe toți intelectualii din oraș la o consfătuire. Discuțiunea s'a pus asupra programului și asupra celorlalte chestiuni pregătitoare. Prea Sfințitul Episcop, întâi, apoi directorul liceului Dl. Ioan Penția au arătat însemnătatea serbărilor ce se vor desfășura în orașul nostru, cu vechi tradiții culturale. Pentru stabilirea unui program bogat și reușit s'a ales un comitet și șase sub comitete, avându-și fiecarele rolul său.

Pe lângă programul intern al adunării generale a Aștrii — care-și va alege noul său comitet central — vor avea loc emulări de coruri și fanfare din Bănat, expoziții cu diferite categorii de produse bănățene ș. a.

Serbările vor avea loc — după toată verosimilitatea — în prima jumătate a lunii Octomvrie.

† **Preotul Iuliu Popoviciu.** Luni la 21 Iulie a. c. ora 2 din noaptea a trecut la cele eterne preotul Iuliu Popoviciu din Șipet. La etatea de 36 ani și după 8 ani de păstorie în mijlocul credincioșilor săi, Atotînțeleapta Pronie divină a aflat de bine chemarea la Sine a slujitorului sfântului altar al bisericii noastre străbune. A plecat din mijlocul nostru după grea suferință, lăsând în urma sa pe parohienii săi, apoi părinți bătrâni și refugiați dela căminul lor familiar. A mai lăsat în urma sa o soție văduvă cu patru orfani minori dintre cari cel mai mare abia are 7 ani. În mormântarea rămășițelor pământesti s'a săvârșit la 22 Iulie a. c. după sf. Liturgie celebrată de conlaturgisorul preot Nicolae Stoia din Șipet, asistat de preoții Toma Porumb din Omor, Dimitrie Botau din Seulea și Silviu Mioc din Cerna.

În jalea cea mare care s'a sălășluit în inima văduvei, a orfanilor și rudeniilor, ajutorul de 10.000 Lei, dat de Fondul de ajutoare reciprocă pentru cazul de moarte al preoților ort. rom. din protopresbiteratul Buziaș, fond înființat în cursul anului 1929, a fost mângâierea cea mai grăitoare. Preoțimea tractului Buziaș conștie de datorința strănei colegialități ce trebuie să stăpânească între frați, precum și de situația precară în care rămâne familia după decedarea preotului, a dat ființă fondului amintit, jertfind cu inimă bună. Lacrimile de recunoștință ale văduvelor și orfanilor, vor fi răsplata aleasă pentru jertfa fraților.

Despre predarea ajutorului s'a luat proces verbal de următorul cuprins: Proces verbal luat la 22 Iulie 1930 în comuna Șipet cu ocaziunea înmanării sumei de Lei 10.000, ajutor predat văduvei preotului Iuliu Popoviciu. Prezenți subsemnați: Protopresbiterul tractului Ioan Geția predă văduvei preotului Iuliu Popoviciu suma de lei 10.000, adică zece mii lei din fondul de ajutorare reciprocă pentru cazul de moarte al preoților ort. rom. din protopresbiteratul Buziaș, iar numita văduvă primește această sumă, ceace se confirmă de cei mai jos însemnați: După aceasta procesul verbal se încheie. D. c. m. s. Ioan Geția m. p. protopresbiter, Minca Popoviciu m. p. văduvă de preot. În fața noastră: Dimitrie Botau m. p. preot, Silviu Mioc m. p. preot și Nicolae Badiu m. p. notar. Procedură scurtă dar cu atât mai eficace.*)

Tot persecuțiile rusești. Ziarele aduc vești tot mai îngrozitoare în privința persecuțiilor religioase din Rusia. Așa în departamentul Smolensk într'un sat au fost împușcați 14 coloniști letoni, cari asistaseră la un serviciu divin din biserica locală. Alți 130 coloniști au fost deportați pe insula Salowsky, în marea Albă. Ave-rea deportaților a fost confiscată.

*) Caz elocvent. Primul ajutor dat de acest fond, abia de un an înființat, nu a venit în ajutorul familiei unui preot bătrân ci a unui dintre cei mai tineri; de unde putem trage concluziunea, că viața omului fiind în mâna lui Dumnezeu, — deci pentru noi necunoscută — e bine ca preoții tineri să nu se razine pe tineretea lor, ci să conluere cu drag la înființarea unor astfel de fonduri.

La **Librăria diecezană din Caransebeș**
se pot comanda următoarele

Cărți de Religie

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea

intocmite după Programă analitică
ministerială a învățământului primar
sanționată cu decretul regal Nr.
2244 din 25 Iulie 1925 pentru

1. Școlile de copii mici și clasa I a
școlii primare Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școlii primare " 10.—
3. Clasa IV a școlii primare " 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școlii
primare " 15.—
5. Cursul de adulți și șc. de ucenici " 10.—

Cărțile sunt aprobate de Consiliul eparhiei
ortodoxe române a Caransebeșului și anume:
cele de sub 1—4 cu Nr. 4482 din August 1928,
iar cea de sub 5 cu Nr. 6156 din 30 Noemv. 1928.

Licitațiune minuendă.

În baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial
No. 3491 E. ex 1930 se scrie licitațiune minuendă
pentru renovarea acoperișului sf. biserici din comuna
Cacova pe ziua de 31 August 1930 după masă la
oarele 4.

Prețul de esclamare pentru renovarea biseiicii adevă
a acoperișului ei este: 22.600 Lei.

Licitanții sunt deobligați să depună 10% vadiu
din prețul de esclamare în bani gata sau în hârtii de
valoare.

Contractul încheiat devine obligator pentru intre-
prinzător imediat, iar pentru comuna bisericească numai
după aprobarea din partea Ven. Consiliu eparhial.

Spese și cheltueli de drumi comuna bisericească
nu rebonifică nici unui licitant.

Lucrările la acoperișul bisericii se vor încredința
acelor intreprinzători în care are mai multă încredere,
fără considerare la suma oferită.

Devizul se poate vedea la oficiul parohial din co-
muna Cacova, ear spesele pentru compunerea devizului
cad în sarcina intreprinzătorului.

Cacova la 20 Iuliu 1930.

Pr. Valeriu Dabiciu
paroh președinte.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Ven. Consiliu Eparhial ddto
8 Iunie No. 3214 E. ex 1930 se scrie licitațiune mi-
nuendă pentru zidirea bisericii ort. rom. din Bucoveți
în proiopresbiteratul Făgetului pe ziua de 27 August
1930 ora 3 p. m. în localul școlii primare.

1. Prețul de esclamare este 958.548 Lei având co-
muna bisericească să presteze în natură, cărămida, nisi-
pul, pietrișul și cărăușile dela gara cea mai apropiată.

2. Planul, devizul de spese și condițiunile generale
și speciale se pot vedea la oficiul parohial.

3. Licitanții se obligă a depune vadiul de 10%
din prețul de esclamare în bani sau hârtii de valoare.

4. Vor fi admiși la licitațiune numai antreprenor
cu calificațiunea recerută: ingineri, arhitecți și maeștri
construcători.

5. Antreprenorul pe care va rămânea lucrarea va
soivi proiectantului suma prevăzută în devis pentru ela-
boratele tehnice.

6. Spese și cheltueli de drumi comuna bisericească
nu rebonifică nimănu.

7. Comuna bisericească va preda lucrările celui
antreprenor în care va avea mai multă încredere.

8. Contractul încheiat va avea valoare pentru
antreprenor îndată după încheiere, iar pentru comuna
bisericească numai după aprobarea forului bisericesc.

9. Spesele cu încheierea contractului și timbrele
cad în sarcina antreprenorului.

Bucoveți, din ședi nța cons. par. ținută la 6 Iulie 1930

Alexandru Popoviciu **Nicolae Lăzărescu**
președinte. 3—3 notar.

Convocare.

Membrii Cooperativei de Credit din Tere-
gova (Teregovai Hitelszövetkezet) se convoacă
prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară,

ce se va ține la 3 August 1930 orele 11 a. m.
în sala de învățământ a școlii primare de stat
din Teregova, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Prezentarea bilanțului de pe anul 1929.
2. Hotărîrea disolvării Cooperativei de Credit.
3. Alegerea Comisiunii de lichidare.
4. Alegerea Comisiunii de cenzori.
5. Eventuale propuneri.

Dacă la această adunare generală extraor-
dinară nu s'ar prezenta membrii în numărul
cerut de Statute, atunci a doua se va ține la
10 August 1930, și dacă nici aceasta nu
ar fi capabilă de a hotărî; a treia adunare ge-
nerală, care fără considerare la numărul mem-
brilor prezenți poate aduce hotărâri valide, se
convoacă pe

17 August 1930, în acelaș timp și loc și cu
aceeaș ordine de zi.

Teregova, la 24 Iulie 1930.

3—3

Consiliul de Administrație.

Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. 447 Port. 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Ca-
ransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în
baza art. 19 d'n legea 1908 prin aceasta public, că în
baza sentinței Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub
Nr. 1605/1930, în favorul următorului Vasile Oprea,
din Vălișoara repr. prin avocatul Dr. Dimitrie Novăcescu
domiciliat în Caransebeș, pentru sistarea comunității

asupra unei cazan de fierț rachiu, în valoare de 23.000 Lei, se va vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1605/1930 se fixează termenul de licitație **pe ziua de 25 August 1930 la orele 3 p. m. în comuna Vălișoara** la locuința următorului și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați, cu aceea observare ca mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub preț de strigare.

Caransebeș, la 30 Iulie 1930.

Șef Portărei, **M. Guran.**

Aviz școlar.

Anul școlar 1929—1930.

Vi se aduce la cunoștință următoarele:

I. **La școala normală din Caransebeș** în anul școlar 1930—1931 **se primesc**, în clasa I-a 50 elevi absolvenți a patru clase primare, dintre cari 30 ca bursieri și 20 ca solvenți.

În clasa II—IV nu se primește nici un elev.

Toți elevii din clasa I-a trebuie să aibă etatea de 12—15 ani. Dispenză de vârstă până la 6 luni acordă direcțiunea, iar mai mare ministerul; însă numai pentru cei mai tineri de 12 ani.

Toți elevii trebuie să fie absolut sănătoși și să aibă aptitudine muzicală, pentruce vor fi examinați înainte de primire.

Primirea elevilor în clasa I. se va face după ce ei vor presta *examenul de admitere*, care se va ține în 10 Septembrie 1930, dela orele 8 a. m. Acest examen servește totodată și ca examen de concurs pentru bursă și constă din două serii de probe: scrise și orale.

Problele scrise se fac din I. română și matematică,

Problele orale se vor da: 1. română, matematică, istoria și geografia țării.

Elevii candidați la examenul de admitere și de bursă, vor trebui să-și înainteze cererile la această direcțiune până la 5 Septembrie 1930.

La cerere vor anexa următoarele acte:

1. Certificatul de naștere dela oficiul stării civile.
2. Certificat de studii dela școala care a urmat-o.
3. Act de vaccinare.
4. Certificatul de bună purtare, netimbrat, dela direcțiunea școlii la care a urmat.
5. Certificat dela primărie că este cetățean român.
6. Certificat dela perceptoratul fiscal, vizat de către administrația financiară, în care se va arăta amănunțit dările către stat, județ și comună ce le plătește părințele sau reprezentantul legal al elevului.
7. Certificat dela primărie în care să se arate amănunțit numărul copiilor și vârsta lor; starea civilă a fiecăruia și averea ce posedă reprezentantul legal al elevului.
8. Certificat dela primărie sau autoritatea la care servește sau a servit părintele elevului ca funcționar, în care să se arate ce servicii civile sau militare aduce sau a adus statului în anii servii.

Cererile necomplete nu se iau în considerare.

Candidații, ca să se poată înscrie în școală, la examenul de admitere trebuie să obțină media 6; iar, ca să li-se acorde bursă, trebuie să obțină media 7 și să dovedească, prin actele de mai sus, că sunt săraci.

La înscriere, elevii vor da un angajament iscălit de elev și de părinte, — cu legalizarea semnăturilor de

către primărie — că elevul va servi cel puțin 10 ani în învățământul statului și va face declarație că va achita taxele școlare impuse de comitet.

II. **Examenele de corigență și cele integrale** (pentru elevii cari, din cauza de boală, au fost absenți la examenul de fine de an) se vor ține cu începere dela 8 ore a. m. în ziua de 12 Septembrie 1930.

III. Înscrierile atât ale elevilor noi, cât și ale celor vechi se vor face în zilele de: 12, 13 și 14 Septembrie 1930, dela orele 8—12.

Elevii cari nu se vor înscrie în zilele fixate, nu se mai primesc.

IV. **Începerea anului școlar va fi la 15 Sept. 1930.**

V. Taxele școlare și de întreținere anuale:

1. 10.000 Lei taxă de solvă.
2. 2.000 Lei taxă pentru alimente dela solvenți.
3. 2.000 Lei taxă pentru alimente dela bursieri.
4. 300 Lei taxă pentru medicamente, excursii și bibliotecă dela toți elevii.

5. 500 Lei taxă pentru construcții, reparații și combustibil dela toți elevii.

6. 500 Lei taxă de instalare dela elevii noi cărora li-se dă patul și vesela.

7. 150 Lei cauțiune dela elevii noi. Elevii vechi vor întregi-o pe cea veche la 150 Lei.

8. 50 Lei taxă pentru spălătul rufelor și baie.

9. 1000 Lei taxă de membru în comitet.

Orfanii de războiu sunt scutiți de taxele de sub Nrii: 4, 5, 6, 8 și 9.

Fiii învățătorilor sunt scutiți de taxa de sub No. 9.

Taxele de solvă și pentru alimente se achită în trei rate: La înscriere, la 9 Ianuarie și la 1 Aprilie și anume:

a) *Solvenții*: Rata I-a 4800 Lei, a II-a 3600 Lei, a III-a 3600 Lei.

b) *Bursierii*: Rata I-a 800 Lei, a II-a 600 Lei, a III-a 600 Lei.

Celelalte taxe, afară de cea pentru cauțiune care toată se achită la înscriere, se achită jumătate la înscriere și jumătate la 9 Ianuarie.

Părinții funcționari pot achita lunar taxele de solvă și pentru alimente.

Elevii cari nu-și achită taxele la termenul fixat se eschid dela școală.

La instalarea în școală, elevii vor avea următoarele efecte: 4 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 4 ismene, 6 batiste, 6 perechi de ciorapi, 2 cearșafuri pe pat, 2 cearșafuri de plapomă, 3 fețe de perină, 1 plapomă sau pătură de lână, 1 covetură de pat, (se va cumpăra prin școală spre a fi uniforme), 1 pi.țen, 1 perie de dinți și pastă de dinți, săpun, 1 perie de haine, 2 perii de ghetete, mosor cu ață albă și neagră, 2 perechi de ghetete, 1 pereche pantofi de casă făcuți din postav acasă, o violină.

Asupra efectelor fiecare elev va prezenta un inventar.

Uniforma e strict obligătoare. Elevii, cari se vor prezenta cu haine civile noi în loc de uniforma prescrisă, nu se vor putea înscrie.

Elevii noi pot purta hainele civile vechi, însă noui nu se admit decât uniforma.

E de dorit ca fiecare elev să aibă un costum național, ca haine pentru serbări.

Rugăm pe D-nii preoți ca să comunice acest aviz celor interesați din parohiile dânsilor.

Caransebeș, 28 Iulie 1930.

Gh. Neamțiu

director.

Cornel V. Iancovici

secretar.